

Ngày xưa ở vùng Cao Bằng có một chàng trẻ tuổi, nay đây mai đó làm nghề chài lưới, tên là Triu. Gia đình của anh không có gì ngoài bờ ruộng. Nghề tính anh vốn hay thò tay ngó người. Một lần đánh được nhiều cá, anh thò tay đi lấy giỏ đem chuồng cho nhàn nhàn túi thiu mà anh gộp. Vì vậy người nghèo khổ trong vùng, ai cũng ghét anh.

Ở Cao Bằng một thời gian, Triu lại đi sang đánh cá ở vùng Thái Nguyên. Ở đây, anh lại cứu giúp một người không tiếc sức. Một hôm, anh không được cá nào. Nghĩ lúc vắng cá được, anh bắt tay một ông già đang nằm run rẩy dưới gốc cây. Thấy lòng thương, anh cúi ngay chiếc áo đang mặc đắp vào người ông già.

Bỗng đi một dạo, một hôm anh đang buông chài giữa sông, bỗng nghe trên núi cao có tiếng đàn vắng vẻ. Anh đứng lại nghe một cách say sưa. Qua ngày hôm sau, anh lại được nghe tiếng đàn trên núi như hôm qua. Hôm sau nữa, cũng thế trên ngọn núi cũ, tiếng đàn quen thuộc lại bay đến tai anh. Làm sao, anh vội thu xếp đồ nghề của mình, rồi tìm đường trèo lên núi, quyết tìm cho ra người gảy đàn. Lần theo tiếng đàn, anh vạch cỏ rồi lau tìm đến một bụi. Cùng, đến một bãi rộng, anh thấy một cụ già đang ngồi trên phiến đá. Ông già mỉm cười gảy đàn không biết có người tới hay không. Triu nhìn ra khuôn mặt cụ già này rất giống với ông già nằm dưới gốc cây hôm nọ. Cho nên đàn ông ta, anh đến trước mặt hỏi:

- Thưa cụ, cụ là ai mà người đánh đàn ở đây?

Ông già ngó mặt nhìn anh một cách âu yếm, rồi chỉ vào một phiến đá trước mặt, bảo:

- Ta gọi là con đây! Con trèo núi có mệt lắm không? Con hãy ngồi xuống đây nghỉ một tí.

Triu đỡ chén nước tay ông già, đã nghe ông già hỏi:

- Con có nhớ ta không?

- Có - Tri u đáp ngay - Có có phải là ng i n m g c cây đa đ u làng hôm n không?

- Đúng - Ông c tr l i - Hôm n , con đành ch u mình tr n đ nh ng áo cho ta. T m lòng này th t là ít có. Nay ta mu n đ n cho con m t chi c áo khác.

Nói xong, c c i chi c áo đang m c quàng vào mình Tri u r i bi n m t.

T ngày đ c áo c a Tiên cho, Tri u m i bi t đ y không phải là chi c áo th ng mà là m t b o v t, có phép làm cho ng i ta tàng hình. M i l n m c áo, không m t ai nh n ra có anh tr c m t. Tri u m ng quá, t đ y anh đi chu du kh p n i. Anh th ng m c áo r i tìm đ n nhà b n giàu có, đ ng hoàng đi vào t n bu ng chúng, l y g o ti n cho nh ng ng i nghèo. Anh kín đáo tr t i nh ng k b t l ng, b c ác. Có nh ng ng i vì quá c c c đang n m l bên v đ ng mà th than thì b ng th y có nh ng quan ti n tr c m t. Có nh ng tên quan đang n c ng i ra đánh gi a công đ ng thì chính h n b ng b qu t vào l ng đau qu n lên, nh ng ngo nh l i thì v n không h tìm th y ai. Nhi u s v c gi ng nhau x y ra, làm cho l i đ n đ i lan kh p c m t vùng. Ng i lo, k m ng, nh ng ai cũng tin r ng Tr i Ph t đã có con m t.

C nh th Tri u đi kh p n i và giúp đ ng i cùng kh . M t hôm, anh tìm đ n đ t kinh k . M c áo vào, anh tha h đi đó đây cho tho m t. H t vào nhà b n quy n quý, anh l i vào cung c m là n i t x a không m t ng i nào nh anh dám b c chân đ n. Th y ng i nghèo khó nhan nh n kh p ph ph ng, anh l n vào kho tàng nhà Vua l y c a ra phân phát cho h . Vì th kho công luôn luôn b hao h t, nh ng không m t ai tìm ra th ph m c . Trong khi đó thì kh p kinh đô đ n m lên r ng có m t v Tiên th ng c u giúp nh ng ng i đói kh và tr ng tr nh ng tên gian tà. đ u Tiên cũng có m t, nh ng l i không "xu t đ u l di n" bao gi .

V phía Tri u, anh v n ngày ngày làm công vi c c u giúp dân nghèo, coi đây là ph n s c a mình, mà không h b n khoản đ n chuy n báo đáp. Anh đã làm cho b n giàu sang xi t bao s h i, lo l ng khi th y ti n c a chúng t nhiên không cánh mà bay, m c đ u trong nhà ngoài ngõ đ u có ng i canh gác c n m t.

Nh ng m t hôm, sau khi tr ng tr m t tên quy n quý th đánh ng i, anh v i l n ra kh i

nhà h n ngay vì th y k h u ng i h c a h n nghe ti ng đ ng đ xô t i r t đ ng. Gi a lúc v i vàng, anh v ng vào m t chi c gai tre b gi u làm cho chi c áo to c m t m t mi ng. S r ng đ v y có th b l n nên anh đã dùng m t m n gi vá l i. Sau đó, hàng ngày anh l i vào kho nhà Vua ti p t c ph n s c a mình.

T ngày th y kho luôn b hao h t, nhà Vua h t s c lo ng. Vua h l nh cho b n quan coi kho ph i tìm b t cho k đ c tên tr m bí m t, n u không s tr t i không tha. B n này nhi u phen c s c rình mò nh ng ch hoài công vô ích. Ti n b c trong kho c v i d n mà chúng v n không tìm ra d u v t gì đáng k . Sau cùng, chúng sai th a m t ki u b y l i r t nh y đ ch p vào nh ng n i mà chúng nghi ng .

Hôm y, b n quan coi kho b ng th y có m t con b m b m tr ng ngoài c ng bay vào kho. B m bay đi d o l i nh ng đ nh b c tr ng xoá, r i b m l i th ng th nh bay ra. L p t c chúng ch p ngay l i i xu ng ch có b m. Và th là Tri u b b t. Ch vì mi ng v i vá vào chi c áo tàng hình khi n anh b l . B t đ c Tri u, b n quan coi kho m ng l m, li n gi i anh lên Vua. Vua sai b ng c đ ch xét x .

H i y, có ông Vua m t n c l ng gi ng t lâu v n nuôi ng m m u mô đánh chi m n c ta. Gi a lúc Tri u b h ng c, thì hàng v n binh mã c a n c l ng gi ng cũng đang ùn ùn kéo sang. Nhà Vua đã cho quân đ i ra ch ng gi , nh ng đánh tr n nào thua tr n y, không sao ngăn c n đ c k đ ch ti n nh vũ bão. Tình hình b ng tr nên nguy ng p. Tin c p báo t biên gi i m t ngày đ a v không bi t bao nhiêu chuy n ng a tr m, làm cho kinh đô nháo nhác. Nghe đ c tin này, Tri u li n b o quan coi ng c tâu Vua cho mình đ c đ i đ p gi c c u n c. Nhà Vua m ng quá, v i sai tháo xi ng cho anh, và gi i anh đ n h i:

- Nhà ng i c n bao nhiêu binh mã?

- Tâu b h - anh đáp, ch c n m t mình tôi cũng có th đu i đ c gi c đ . Ch xin b h cho tôi m t thanh g m.

Vua li n c i g m c a mình trao cho Tri u và phong anh là H qu c t ng quân, Vua còn ra l nh cho quân đ i ph i tuân theo l nh anh.

Trên ngày lên đường, những người nghèo không nghe tin anh đã cạo và phong táng đi đánh giặc, đã tìm đến cầu mướn và tình nguyện đi theo. Triêu cho sắp xếp thành đội ngũ và cùng kéo nhau lên đường.

Lúc đến vùng quân giặc đang chiếm đóng. Triêu mặc ngay chiếc áo tàng hình vào người đi thẳng vào trại giặc. Chưa một lát sau, anh chém chết tên chỉ huy toán quân tiên phong. Bên giặc mất tinh thần không dám, bị chủ ý tán loạn. Những người đi theo Triêu chia nhau đón khắp các ngõ xóm đến nhà. Đến những trại khác của giặc, Triêu cũng làm như vậy. Không bao lâu các đội tiên phong tinh nhuệ của giặc bị tiêu diệt và bị bắt sống, không sót một tên. Các đội quân khác còn lại kinh hoàng, cho là bên phía Địch Việt có vũ thần thiêng trợ chi nên bao nhiêu tinh khí tài của mình đã bị chém đứt. Thấy quân sĩ ngã lòng, tên Vua láng giềng đành hoảng sợ rút lui. Thế đây biên giới lại vô sự. Không phải ai nọ ca ngợi công lao của Triêu.

Lúc Triêu kéo quân凯旋, Vua khen ngợi anh hết lời. Vua phong cho anh làm quan đội trưởng, cất đầu đại huy cho anh ăn lộc, lại gả con gái cho anh làm vợ. Thế đây người ta quen gọi anh là Quan Triêu. Ngày nay Cao Bằng có đến thế Quan Triêu.

Sưu tầm